

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 9ΗΣ ΜΑΪΟΥ 1974

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΔΙΟΝ. Α. ΖΑΚΥΘΗΝΟΥ

ΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ἐναγγέλλων εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 9ης Μαΐου, τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου Ἀργέντη, ὁ πρόεδρος **Διονύσιος Α. Ζακυθηνός** εἶπε τὰ ἑξῆς :

Μετὰ πολλῆς λύπης ἀνακρινῶ εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τὸν θάνατον τοῦ ἀντεπιστέλλοντος μέλους Φιλίππου Π. Ἀργέντη, ἐπισυμβάντα τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, 14 τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου.

Ὁ Φίλιππος Ἀργέντης, γόνος παλαιᾶς Χιακῆς οἰκογενείας, ἀπὸ μακροῦ ἐγκατεστημένης ἐν Βρετανίᾳ, ἐγεννήθη ἐν Μασσαλίᾳ τὴν 4 Μαΐου 1891. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Winchester College καὶ ἀκολούθως εἰς τὸ Κολλέγιον Christ Church τῆς Ὁξφόρδης τὴν κλασσικὴν Φιλολογίαν. Ἐν Ἀθήναις ἔλαβε τὸ πτυχίον τῆς Νομικῆς. Τῷ 1941 ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῶν Γραμμάτων ἐν Ὁξφόρδῃ.

Κατὰ τὸν πρῶτον Παγκόσμιον Πόλεμον ὁ Ἀργέντης ὑπηρέτησεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν καὶ ἀπελύθη τὴν 31 Ἰανουαρίου 1920 μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπιδάρχου. Τῷ 1923 εἰσῆλθεν εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον ὡς ἀκόλουθος πρεσβείας, ἀλλὰ παρητήθη τὴν 12 Δεκεμβρίου 1924. Ἐκτοτε ἐπανειλημμένως ἀνέλαβεν ἀξιώματα ἐν τῇ Διπλωματίᾳ. Οὕτω τῷ 1931 διωρίσθη ἐπίτιμος ἀκόλουθος πρεσβείας. Κατὰ τὸν δεῦτερον Παγκόσμιον Πόλεμον, ἀπὸ τοῦ 1941, διετέλεσεν ἀκόλουθος τοῦ ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μέχρι τῆς μεταφορᾶς τούτου εἰς τὸ Κάϊρον. Ἐν συνεχείᾳ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα συμβούλου τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Πρεσβείας παρὰ τῇ ἐν ἔξορίᾳ κυβερνήσει τῆς Πολωνίας, τοῦ Βελγίου (9 Σεπτεμβρίου 1942) καὶ τοῦ Λουξεμβούργου (6 Ἀπριλίου 1943). Μετὰ τὸν Πόλεμον ἦτο ἀκόλουθος τοῦ Γραφείου Πληροφοριῶν τῆς

Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ δὲ τοῦ 1954 μέχρι τοῦ 1968 ἐπίτιμος μορφωτικὸς ἀκόλουθος παρὰ τῆ πρεσβεία τοῦ Λονδίνου.

Διὰ τὴν περὶ τὴν Ἱστορίαν καὶ τὴν Φιλολογίαν δραστηριότητά του ὁ Ἀργέντης ἐτιμήθη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ἀργυροῦ μεταλλίου αὐτῆς τῷ 1938 καὶ τὴν 6 Μαρτίου 1947, τῆ εἰσηγήσει τοῦ Σωκράτους Κουγέα, τοῦ Κωνσταντίνου Ἀμάντου καὶ τοῦ Γεωργίου Οἰκονόμου καὶ τῆ προτάσει τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἐξελέγη ἀντεπιστέλλον μέλος τοῦ ἡμετέρου ἰδρύματος.

Ὁ ἕως τῆς πατρῶας γῆς εἶναι τὸ στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον δεσπάζει εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Φιλίππου Ἀργέντη. Ἀνήκων εἰς τὴν τετάρτην γενεὰν Χίων μεταναστῶν καὶ γεννηθεὶς εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐδοκίμασε τὴν νοσταλγίαν τῆς μακρινῆς νήσου τοῦ Αἰγαίου καὶ ἐδέχθη τὴν κλησιν τῶν ἀκτῶν τῆς Ἰωνίας. Ἐκτοτε ἀφιέρωσε τὸν πλοῦτον καὶ τὴν κοινωνικὴν ἐπιρροήν, τὴν παιδείαν καὶ τὴν πρὸς τὴν ἔρευναν ἔφεσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Χίου. Ἀπέβη οὕτως ὁ ἰδεώδης τύπος τοῦ Ἑλληνοῦ μετανάστου, τὸν ὁποῖον ἀκατανικῶς ὑποτάσσει ἢ ἔλξις καὶ ἡ γοητεία τοῦ πατρίου ἐδάφους.

Ὁ Ἀργέντης ὑπῆρξε διὰ τὴν Χίον μέγας χορηγὸς καὶ εὐεργέτης. Εἰς τὰ ἔργα εὐποιίας καὶ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, εἰς τὴν χρηματοδότησιν ἐρευνῶν διὰ τὴν γλωρίδα καὶ τὴν λαϊκὴν τέχνην, εἰς τὴν ἴδρυσιν τοπικοῦ μουσείου καὶ μνημείων, εἰς τὴν ἀνέγερσιν σχολείων, εἰς τὴν δημιουργίαν χώρων παρὰ τῆ λαμπρᾶ Βιβλιοθήκη Κοραῆ διὰ τὴν στέγασιν τῆς βιβλιοθήκης καὶ τῶν συλλογῶν του, προσέθεσε τὸν τεράστιον ἰδικόν του μόχθον. Τὰ μείζονα ἔργα του, εἰς ὀγκώδεις καὶ ἐκτάκτου καλαιουθισίας τόμους, γεγραμμένα, πλὴν δύο, εἰς Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, ἀναφέρονται ὅλα εἰς τὴν Χίον καὶ ἀντιπροσωπεύουν πνευματικὴν προσφορὰν τεσσαράκοντα ὀλοκλήρων ἐτῶν: «Αἱ σφαγαὶ τῆς Χίου» (*The Massacres of Chios*, Oxford, 1932) — «Ἡ ἀπελευθερωθεῖσα Χίος ἢ ἡ κατάληψις τῆς Χίου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τῷ 1912 καὶ ἡ Χίος κατὰ τὸν Παγκόσμιον Πόλεμον» (*Chios Liberata, or the Occupation of Chios by the Greeks in 1912 and Chios during the Great War*, Oxford, 1933) — «Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Φαβιέρου εἰς τὴν Χίον» (*The Expedition of Colonel Fabvier to Chios*, Oxford, 1933) — «Ἡ ἐκστρατεία τῶν Φλωρεντίνων εἰς τὴν Χίον (1599)» (*The Expedition of the Florentines to Chios, 1599*, Oxford, 1934) — «Ἡ Κατάληψις τῆς Χίου ὑπὸ τῶν Βενετῶν (1694)» (*The Occupation of Chios by the Venetians (1694)*, Oxford, 1935) — «Βιβλιογραφία τῆς Χίου ἀπὸ τῶν κλασσικῶν χρόνων μέχρι τοῦ 1936» (*Bibliography of Chios from Classical Times to 1936*, Oxford, 1940) — «Ἡ Χίος δουλωθεῖσα, ἢ ὑποταγὴ τῆς Χίου ὑπὸ τῶν Τούρκων (1566) καὶ ἡ ὑπ' αὐτοὺς διοικήσις τῆς νήσου

(1566 - 1912)» (*Chios vincta, or the Occupation of Chios by the Turks, 1566, and their Administration of the Island, 1566 - 1912*, Cambridge, 1941) — «Ἡ Ἱστορία τῆς Χίου ὑπὸ Ἱερωνύμου Giustiniani, ἐκδιδομένη μετὰ εἰσαγωγῆς» (*Hieronimo Giustiniani's History of Chios, Edited, with an Introduction* by Ph. P. Argenti, Cambridge, 1943) — Φ. Π. Ἀργέντη - Στ. Π. Κυριακίδου, Ἡ Χίος παρὰ τοῖς Γεωγράφοις καὶ Περιηγηταῖς ἀπὸ τοῦ ὀγδόου μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, εἰς τόμους τρεῖς, ἐν Ἀθήναις, 1946 — «Αἱ ἐνδυμασίαι τῆς Χίου. Ἡ ἐξέλιξις των ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος» (*The Costumes of Chios. Their Development from XVth to the XXth Century*, London, 1953) — «Διπλωματικά Ἀρχεῖα τῆς Χίου 1577 - 1841» (*Diplomatic Archive of Chios 1577 - 1841*), εἰς τόμους δύο, Cambridge, 1954) — «Χρυσὴ Βίβλος τῶν Εὐγενῶν τῆς Χίου» (*Libro d'oro de la noblesse de Chio*, εἰς τόμους δύο, Oxford, 1955) — «Ἡ κατάκτησις τῆς Χίου ὑπὸ τῶν Γενονατῶν καὶ ἡ ὑπ' αὐτοὺς διοίκησις τῆς νήσου» (*The Occupation of Chios by the Genoese and their Administration of the Island*, εἰς τόμους τρεῖς, Cambridge, 1958) — «Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῆς Χίου» ὑπὸ Arnold C. Smith, ἐκδιδομένη ὑπὸ Φ. Ἀργέντη» (*The Architecture of Chios, Edited* by Ph. P. Argenti, London, 1962) — «Αἱ θρησκευτικαὶ μειονότητες τῆς Χίου. Ἰουδαῖοι καὶ Ῥωμαιοκαθολικοὶ» (*The Religious Minorities of Chios. Jews and Roman Catholics*, Cambridge, 1970). Εἰς ταῦτα πρέπει νὰ προστεθῇ ὅτι ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθεὶς ἐν Χίῳ Σύλλογος Ἀργέντη ἐκδίδει ὁμώνυμον περιοδικὸν (ὁ πρῶτος τόμος ἐκυκλοφορήθη τῷ 1938 καὶ ὁ ἔβδομος τῷ 1970). Ὡς παρετήρησεν ὁ Κωνσταντῖνος Ἀμαντος, «καμμία ἄλλη Ἑλληνικὴ νῆσος δὲν ἔχει ἐξετασθῆ τόσον λεπτομερῶς, ὅσον ἡ Χίος» (*Χίος καὶ Χῖοι. Σημειώματα*, ἐν Ἀθήναις, 1959, σελ. 33 κέ.).

Ἀναγγέλλων τὸν θάνατον τοῦ ἐξαιρέτου τούτου ἀνδρός, παρακαλῶ τὴν Ὀλομέλειαν νὰ τηρήσῃ σιγὴν λεπτοῦ.